

ALGUNES REFLEXIONS DESPRÉS DEL CORONAVIRUS

Estem passant dies difícils, tancats a casa i mirant per la televisió, el que passa al món. Costa de creure, perquè tot plegat no deixa de tenir una aparença d'irrealitat, però està passant. Busquem refugi en les xarxes socials que ens comuniquen amb la família i els amics per mantenir uns mínims de sociabilitat per suportar el confinament. Molts també hem descobert el que és teletreballar. Però també tenim la sensació de no saber què fer ni com podem ajudar. Ens arriben notícies tristes de parents i d'amics que han estat contagiats, hospitalitzats i en els pitjors casos, han perdut la vida, i això ens angoixa.

Però això passarà. I ens en sortirem. Però també és cert que la pandèmia ens ha immers en una conjuntura especialment crítica que està sacsejant les estructures i els fonaments de la nostra societat, ja molt malmesos per la gran recessió de l'any 2008. De la resposta que hi donem com a col·lectivitat, dependrà el nostre èxit a l'hora de construir el futur.

El **Cercle d'Economia de Menorca** sempre ha estat disposat a analitzar els problemes que ens afecten i ha procurat opinar raonadament sobre quines solucions es podrien aplicar per a millorar el benestar econòmic i social de la societat menorquina. Per això, avui ens sembla necessari actuar de manera immediata, per a la qual cosa proposem un gran **ACORD PER MENORCA** en els àmbits polític, econòmic, sanitari i social, amb la participació de les institucions, partits polítics, agents socials i una representativa participació de la societat civil. Tots junts.

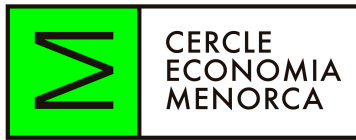
En l'àmbit polític

- Demanar de nou un gran consens polític enfocat en la recuperació econòmica i en les necessàries mesures de protecció sanitària i social. La unitat de tots és imprescindible.
- Recuperar la credibilitat de la classe política, que s'ha de plantejar una reducció de les institucions, a tots els nivells, incrementant l'eficàcia i l'eficiència per tal de defensar millor, i a un cost menor, els interessos dels ciutadans i el benestar comú.
- Afrontar una reforma administrativa que simplifiqui normes i procediments i agilitzi totes les tramitacions burocràtiques.
- Treballar per un nou pacte social nacional, un gran contracte que permeti reduir de manera dràstica la creixent desigualtat econòmica i social i que permeti restablir la classe mitjana, eix vertebrador de les societats democràtiques. En aquest sentit, és absolutament prioritari reduir l'atur juvenil i de llarga durada i posar fi a la precarietat laboral.
- Evitar que la crisi afecti, sobretot, els sectors socialment més necessitats. Per això defensem una renda mínima temporal, la qual no pot ser injusta amb relació a les pensions de jubilació que són el resultat de la contribució dels treballadors al llarg de tota una vida laboral.

- Lluitar contra la por i la incertesa per tal de defensar el sistema democràtic, els valors que tenim individualment i com a col·lectivitat, a fi que l'instint de protegir-nos no permeti perdre les nostres llibertats ni deixi créixer el populisme i les posicions autoritàries. Si les autoritats justifiquessin la necessitat d'establir controls sanitaris individuals, els ciutadans també els hauríem de controlar, tant en la tipologia i en la permanència temporal de les mesures.
- Donar suport de manera decidida i valenta a la ciència i la investigació. D'aquesta crisi probablement en sortiran moltes vocacions, en el camp de les ciències de la salut, la biologia, gerontologia i altres afins.
- Reforçar el sistema educatiu aprofitant les coses bones que hem pogut treure d'aquesta crisi (com ara la ràpida capacitat de resposta dels centres i el professorat per garantir l'ensenyament no presencial), amb el suport de la tecnologia.
- Demanar una política d'immigració a escala europea, abans que el problema esdevingui insostenible.
- Ajudar a repensar la Unió Europea perquè d'aquesta crisi en surti enfortida i amb una gran capacitat de lideratge i d'intervenció en les properes conjuntures crítiques. La UE ha de poder garantir l'ajut i la solidaritat entre els estats membres en aquestes situacions.

En l'àmbit econòmic

- Ajudar a l'economia menorquina a tenir una ràpida recuperació, amb crèdits i subvencions estatals i de la Unió Europea a les empreses, particularment a les PIMES i als autònoms, per tornar a crear llocs de treball estables i adequadament remunerats, amb una acció especial per a la gent jove. Cas contrari la crisi social serà incontenible.
- Garantir la creació d'una política d'habitatge social. El confinament ha posat de manifest les mínimes condicions que són exigibles a un habitatge digne.
- Valorar socialment el valor de l'empresa i dels empresaris, facilitant l'emprenedoria i la innovació. Cal fixar la diversificació i la productivitat com a objectius, establint una política industrial raonada per Menorca. Els productes menorquins haurien de dur el *Made in Menorca* com a distintiu de qualitat.
- Reclamar les dotacions pressupostàries per a l'aplicació del nou REB (Règim Especial de Balears) per a reduir els costos de la insularitat.
- Pensar en negocis digitals —que no tenen cost d'insularitat— a més de digitalitzar empreses. Recolzar al Centre BIT de Menorca. Pensar a implantar un FAB Lab a Menorca.
- Incentivar la Promoció turística mitjançant la col·laboració pública-privada, per tornar a recuperar la confiança dels que ens visiten. Prioritzar la seguretat del destí Menorca. No podem oblidar que el turisme i el sector serveis són el 82,2% del PIB insular.

- Destacar la qualitat mediambiental de Menorca i les seves singularitats (destí *starlight*, regió gastronòmica europea, Menorca talaiòtica, etc.)
- Potenciar la imatge Menorca Reserva de Biosfera i liderar la lluita local contra el canvi climàtic i les polítiques de sostenibilitat i nous models energètics. No oblidar aquests reptes que tenim plantejats a escala planetària. Implementar l'economia circular en el teixit empresarial.
- Establir una tarifa especial bonificada en el transport aeri i marítim per a no residents, ja que l'encariment de preus frenarà la recuperació turística.
- Recolzar el sector primari menorquí. Fer dels mercats locals, centres de productes de proximitat i quilòmetre zero. Acords amb grans cadenes d'alimentació.
- Estudiar acords i mesures per a la conversió del comerç local, amenaçat per les compres digitals.
- Suspènre temporalment l'impost turístic per afavorir la recuperació i la competitivitat fins a recuperar la normalitat, en aquest sector crucial de la nostra economia. Modificar aspectes normatius per assegurar el compliment de terminis dels projectes finançats amb l'impost, avui amb un grau de finalització molt baix, i millorar l'impost per tal que arribi a tota l'oferta d'allotjament no reglada.
- En acabar les mesures de confinament, tots hem de sortir de casa i tornar a consumir, sempre de manera assenyada i responsable, per contribuir a la recuperació de l'economia. L'estalvi, els que s'ho puguin permetre, s'haurà de deixar per una millor ocasió. Si frenem la despesa podem caure en el gran perill de la deflació. Del comportament de tots nosaltres dependrà la velocitat de la recuperació econòmica.

En els àmbits sanitari i social

- Seguir demanant responsabilitat social per tal que tothom segueixi les indicacions de les autoritats sanitàries. La premsa pot portar greus conseqüències, ja que cal evitar una segona onada de contagis.
- Fer de Menorca una illa sanitàriament segura com a territori, tant pels menorquins com pels que ens visitin. Per això cal reclamar a la Conselleria de Sanitat la realització de tests de diagnòstic massius que també permetin localitzar els casos asimptomàtics; dotar de material sanitari suficient a l'Àrea de Salut de Menorca i mantenir les mesures d'higiene personal, la distància entre persones i l'obligatorietat de dur mascaretes.
- El Cercle d'Economia lamenta molt que Menorca no hagi estat inclosa, el dia 4 de maig, dins la fase 1 del *Pla de transició cap a la nova normalitat*, atès que compleix de manera suficient els indicadors per a la seva inclusió. Ha estat una gran oportunitat perduda.
- Apostar per l'obertura progressiva de les comunicacions insulars, interiors i exteriors, en la qual siguin obligatoris els controls contra la COVID-19 que estableixin les autoritats sanitàries, a totes les persones que entrin i surtin de l'illa.

- Reforçar el sistema sanitari balear, dotant-lo del pressupost exigible per a la protecció adequada de la població. Mai més seran tolerables les retallades que el posin en perill.
- Replantejar l'atenció a la gent gran. Les residències, centres de dia i l'atenció domiciliària als majors no poden quedar sense una nova regulació, ni quedar sense el material sanitari necessari per cuidar del sector més sensible i desprotegit de la societat. Establir una nova política d'atenció a la vellesa.
- Assegurar l'existència de plans de contingència, a tots els nivells, que ara es veu que eren imprescindibles. Cal prioritzar acuradament les actuacions i la despesa en uns futurs pressupostos que s'hauran de repartir d'una altra forma. Una societat que no preveu les conseqüències de crisis i catàstrofes, és una societat feble i mal dirigida.

Finalment, és obvi també que d'aquesta crisi sanitària n'hem de sortir amb un nou estil de vida. Aquestes setmanes de confinament ens han fet veure el que és essencial i prescindir del superflu. Cal avançar sense por cap a un nou sistema econòmic on aspectes com ara la sostenibilitat, la reducció i el reciclatge de residus o l'aposta per l'economia circular, ens permetin assolir una bona qualitat de vida que no sigui incompatible amb el manteniment del medi natural del qual, en darrera instància, tots depenem, i és una de les nostres senyes d'identitat més preuades.

Les reflexions que el **Cercle d'Economia de Menorca** ha volgut posar en aquesta nota d'opinió són la contribució que posem al servei de tots els que viuen a Menorca i als responsables de gestionar la nostra quotidianitat.

D'aquesta crisi n'hem d'aprendre importants lliçons per encarar el futur, lliçons que haurem d'aplicar sense dilacions. Ens hi juguem massa.

Menorca, maig de 2020, l'any del coronavirus